

”Många är rädda för att könsrollerna ska ändras”

Många har upprörts och engagerats över DN:s artikelserie om ordet ”hen”

”Många är rädda för att könsrollerna ska ändras”, säger Jorunn Friis Reset som skriver en masteruppsats vid Stockholms universitet om orden ”hen” och ”snippa”.

I två år har Jorunn Friis Reset studerat ämnet i den snart färdiga uppsatsen ”Feministisk språkplanering”. Resultatet visar att orden ”hen” och ”snippa” har mottagits på helt olika sätt av det svenska samhället.

- Det är en väldigt stor skillnad. ”Snippa” har tagits väldigt väl emot, och jag hävdar att det har att göra med att det är ett kvinnligt ord som passar in i tanken om att det finns två kön. ”Hen” är könsneutralt och många är rädda för att könsrollerna ska ändras, säger hon.

Att orden har tagits emot olika blev tydligt när den genuspedagogiska förskolan Egalia mottog ett paket av den högerextrema gruppen Nordisk Ungdom. Paketet innehöll två nakna vita dockor som höll i var sin skylt. En med texten ”pojkar har snopp” och den andra med texten ”flickor har snippa”.

Ordet ”snippa”, som lanserades av RFSU, användes alltså av en

högerextrem grupp för att protestera mot ett annat feministiskt ord; ”hen”.

Men hur kommer det sig att ett ord på tre bokstäver kan röra upp så starka känslor?

Genusvetaren Janne Bromseth vid Stockholms universitet tror att motståndet mot ”hen” bottnar i att vi tvingas se på världen med nya ögon.

- Om man plötsligt ska kalla någon för ”hen”, vad händer då med mig? Ska jag kalla mig själv för ”hen”? Ordet bryter upp systemet och gör att vi måste ta ställning för något, och vi tycker ofta att det är jobbigt när något förändras.

Vilka är det som blir mest upprörda över ”hen”?

- Det största motståndet kommer från dem som har en mer konservativ syn på vad kön är och på vilka handlingsutrymmen man bör ha. När någon rycker i två könsnormen är det helt naturligt att det möter motstånd hos normen.

- Sedan kommer ideologin in i bilden. Vissa har en ideologisk position som går ut på att de aktivt vill

behålla en genusordning som ser ut på ett visst sätt.

”Vad som nu händer med ”hen” är upp till folket att avgöra”

Janne Bromseth är inte säker på att ordet lever vidare, men Jorunn Friis Reset tror att den senaste tidens debatt har hjälpt till att etablera ordet.

- Efter att barnboken ”Kivi och monsterhund” kom ut så befinner sig ”hen” på en helt ny arena. Förut var det bara transpersoner och feministiska aktivister som använde ordet, men jag tror att om ”hen” fortsätter att synas i sådana här sammanhang och inte bara förknippas med aktivister, så kan det bli en del av språket, säger hon.

Karl Dalén
karl.dalen@dn.se